

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
verplaatsing drinkwaterwinning Schiermonnikoog

30 augustus 1994

502-48

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport verplaatsing drinkwaterwinning
Schiermonnikoog / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-744-8

Trefw.: milieu-effectrapportage; Schiermonnikoog / drinkwatervoorziening;
Schiermonnikoog / waterwinning; Schiermonnikoog.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van de
provincie Friesland
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

uw kenmerk
RM/94-40914/B2

uw brief
d.d. 29 juni 1994

ons kenmerk
U612-94/Br/eb/502-49

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
verplaatsing drinkwaterwinning
Schiermonnikoog

doorkiesnr.
030 - 347 651

Utrecht,
30 augustus 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over verplaatsing drinkwaterwinning Schiermonnikoog. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
verplaatsing drinkwaterwinning
Schiermonnikoog

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
verplaatsing drinkwaterwinning Schiermonnikoog

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
verplaatsing drinkwaterwinning Schiermonnikoog,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland door de
Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. verplaatsing drinkwaterwinning Schiermonnikoog

de secretaris

N v. Buren

dr. N.W.M. van Buren

de voorzitter

J.T. de Smidt

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 30 augustus 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Toetsing	2

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 juni 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 120 d.d. 28 juni 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

Ten behoeve van de uitbreiding en verplaatsing van de drinkwatervoorziening in de Hertenbosvallei op Schiermonnikoog is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. N.V. Waterleiding Friesland is initiatiefnemer. Het voornemen maakt onderdeel uit van de uitvoeringsmaatregelen die zijn bepaald op basis van het proefproject integraal waterbeheer Schiermonnikoog.

Op 1 maart 1993 is de provinciale milieu-effectrapportage(m.e.r.)-verordening Waddengebied in werking getreden, welke per 1 januari 1994 is opgenomen in de provinciale milieu-verordening. De m.e.r.-verordening is gebaseerd op artikel 7.6 van de Wet milieubeheer (Wm). Het verplaatsen van drinkwaterwinningen is een m.e.r.-plichtige activiteit geworden volgens deze verordening (bijlage, onderdeel B, punt 12.1). De m.e.r. is gekoppeld aan de vergunning inzake de Grondwaterwet. Voor de vergunningverlening is het college van Gedeputeerde Staten van Friesland bevoegd gezag.

Bij brief van 29 juni 1994 is de Commissie voor de m.e.r. door het bevoegd gezag verzocht om advies uit te brengen over de inhoud van het MER (bijlage 1). Het MER is op 29 juni 1994 ter inzage gelegd (bijlage 2).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r., verder te noemen de Commissie. Voor de samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 3, waarin tevens een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste projectgegevens.

Dit advies betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER zoals gesteld in artikel 7.10 van de Wm;
- toetsing aan de richtlijnen voor de inhoud van het MER, zoals vastgesteld door het bevoegd gezag op 30 juli 1993;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wm, artikel 7.23, tweede lid).

Conform artikel 7.26, tweede lid van de Wm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreacties en opmerkingen in beschouwing genomen (bijlage 4), evenals de opmerkingen die tijdens de hoorzitting op 18 juli 1994 zijn gemaakt.

2.

TOETSING

De Commissie is van mening dat het MER voldoende gegevens bevat die noodzakelijk zijn om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

Het MER geeft een compleet en overzichtelijk beeld van de invloed van de activiteit, en de alternatieven daarvoor, op het milieu. De gegevens worden beknopt en helder beschreven. De samenvatting is zeer prettig leesbaar. Inhoudelijk kan dit project een voorbeeldfunctie vervullen hoe om te gaan met integraal waterbeheer ten behoeve van duurzaam behoud van milieukwaliteit.

Het nulalternatief wordt in het MER beschreven als het alternatief met een onttrekking van 230.000 m³ in de Hertenbosvallei. Dit betekent dat de locatie ongewijzigd blijft, echter de onttrekking wordt vergroot met 80.000 m³. Deze uitbreiding is in principe ook m.e.r.-plichtig. De **gebruikelijke** opvatting voor het nulalternatief is de onttrekking te handhaven op het huidige niveau van 150.000 m³. Dit betekent het handhaven van de huidige situatie. Dit niveau zal problemen geven met de groeiende vraag naar drinkwater.

Volgens de door bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen is het nulalternatief correct beschreven. Daarin wordt vermeld:

"Aangegeven moet worden of de nulsituatie in relatie tot de doelstellingen van deze m.e.r. een reëel alternatief is. Als dit niet het geval is dan zal de referentiesituatie anders moeten worden gedefinieerd."

Wanneer de onttrekking van 150.000 m³ als referentiesituatie zou dienen, wat gebruikelijk is, zou dit betekenen dat de negatieve gevolgen minder groot zijn. Bij de vergelijking van alternatieven zouden de alternatieven in vergelijking iets minder positief zijn. De rangorde van de alternatieven zou echter niet veranderen. Derhalve zou het beschrijven van dit alternatief in **deze situatie** geringe informatie toevoegen en kan de voor de besluitvorming relevante informatie worden ontleend aan het referentie-alternatief van 230.000 m³.

De doelstelling van het initiatief is ontwikkeling en herstel van natuur. Dit zorgt ervoor dat het voorkeursalternatief tevens het meest milieuvriendelijk alternatief is. Het feit dat hierbij voor een open eind constructie is gekozen is begrijpelijk. Afhankelijk van de natuurwaarden van de Westerplas, het mogelijk onttrekken van brak water, de noodzakelijkheid van een zuiveringsinstallatie zal gekozen worden voor alternatief C of alternatief D. De mogelijkheid om tijdens het proces via monitoring van alternatief C naar alternatief D om te schakelen kan worden toegepast, aangezien het uiteindelijke doel natuurontwikkeling is.

De ecologische effectvoorspelling is zeer globaal. Het was mogelijk geweest meer concrete informatie hierover te verschaffen. Gegevens zijn terug te vinden in literatuurverwijzing nummer 30.

Over de kwaliteit van de inlaatwateren (met name de grootte van verschillen in chemische samenstelling van het inlaatwater ten opzichte van het Westerplaswater) wordt te weinig informatie gegeven. Hierdoor is het niet mogelijk de mogelijke invloed hiervan op de brakwater-leefgemeenschap (in de Westerplas) te kunnen inschatten. Indien hierover geen gegevens beschikbaar waren had dit in het hoofdstuk leemten in kennis moeten worden vermeld. Dit aspect dient bij de monitoring een uitgebreidere rol te spelen dan in het MER is aangegeven met name om vorming van bagger en milieubaggeren te voorkomen.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
verplaatsing drinkwaterwinning
Schiermonnikoog

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 juni 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provinsje fryslân
provincie friesland

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Arthur van Schendelstraat 800
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

ruimte en milieu
postbus 20120
8900 hm leeuwarden
bezoekadres :
tweebaksmarkt 52
leeuwarden
telefoon : 058 - 925925
telefax : 058 - 925123

Leeuwarden, 29 juni 1994

Ons kenmerk : RM/94-40914/B2
Afdeling : Milieuvergunningen
Toestel : ...335/S.S.Akerman/M
Uw kenmerk : -
Bijlagen : 2

Onderwerp:
Waterwinning Schiermonnikoog.

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen	30 JUNI 1994
nummer	869-94
dossier	502-34 / 103 37 IX
kopie naar	Br-Sc-pres-bfbl

Hierbij delen wij u mee dat de vergunningaanvraag Grondwaterwet en het daarbij horende MER voor de waterwinning op Schiermonnikoog in goede orde zijn ontvangen. Beide stukken zijn op 3 juni 1994 binnengekomen en staan ingeschreven onder het nummer RM/94-40914.

Hierbij doen wij u een exemplaar toekomen van de aanvraag en het MER, alsmede een exemplaar van de openbare kennisgeving.

Wij verzoeken u een advies uit te brengen over de inhoud van het MER tot uiterlijk negen weken na de bekendmaking van het MER.

Gedeputeerde Staten van Friesland,

voorzitter,

loco-griffier.

het provinciehuis bevindt zich op
loopafstand van het centraal
station leeuwarden.

bij correspondentie de datum en
ons kenmerk vermelden.

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 120 d.d. 28 juni 1994

Openbare kennisgeving milieu-effectrapportage Waterwinning Schiermonnikoog oog inspraak op het MER

Gedeputeerde Staten van Friesland maakt u het volgende bekend. De n.v. Waterleiding Friesland te Leeuwarden (WLF) heeft een vergunningaanvraag Grondwaterwet ingediend voor de gedeeltelijke verplaatsing van de waterwinning op Schiermonnikoog. Tegelijk met de aanvraag is ook een milieu-effectrapport (MER) ingediend.

De WLF heeft het voornemen de winning in de Hertebosvallei op Schiermonnikoog te verplaatsen naar het Westerplasgebied. Dit voornemen maakt onderdeel uit van de uitvoeringsmaatregelen die zijn bepaald op basis van het proefproject integraal waterbeheer Schiermonnikoog.

Het MER, en de daarbij horende stukken, alsmede de aanvraag liggen met ingang van woensdag 29 juni 1994 op werkdagen en gedurende openingstijden ter inzage te:

- Leeuwarden: provinciehuis, Tweebaksmarkt 52, bij de afdeling Waterhuishouding;
  - Schiermonnikoog, gemeentehuis, Nieuwe Streek 5, tijdens kantooruren van 9.00 uur tot 12.00 uur s'morgens en buiten kantooruren op afspraak.
- Afspraken kunt u maken met de heer T. de Vries tel. 05195-31558.

Tot uiterlijk vier weken na het verschijnen van deze kennisgeving kunt u schriftelijk opmerkingen maken over het MER. Deze opmerkingen moet u richten aan: Gedeputeerde Staten van Friesland, Tweebaksmarkt 52, Postbus 20120, 8900 HM LEEUWARDEN, onder vermelding van: project Waterwinning Schiermonnikoog.

Degene die opmerkingen inbrengt kan verzoeken zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Daarnaast is het mogelijk mondeling opmerkingen te maken over het MER tijdens een openbare zitting. Deze zal worden gehouden op 18 juli 1994, in het Dorpshuis "Ons Centrum", Torenstreek 18/a te Schiermonnikoog. De aanvangstijd is 19.30 uur.

Nadere informatie

Wilt u hierover meer weten dan kunt u contact opnemen met mw. J. Thissen, afdeling waterhuishouding (tel. 058 - 925394) of met dhr. S. Akkerman, werkzaam bij de afdeling milieuvergunningen (tel. 058 - 925335).

Leeuwarden, 28 juni 1994

Gedeputeerde Staten van Friesland.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Waterleiding Friesland

Bevoegd gezag: het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland

Besluit: Vergunningverlening in kader van de Grondwaterwet

Categorie Besluit m.e.r.: Provinciale m.e.r.-verordening Waddengebied (bijlage, onderdeel B, punt 12.1)

Activiteit: Het gedeeltelijk en uiteindelijk mogelijk geheel verplaatsen van de grondwaterwinning van de Hertebosvallei naar het Westerplasgebied op Schiermonnikoog. De huidige onttekening van 150.000 m per jaar wordt vergroot tot 200.000 m per jaar.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 10 mei 1993

richtlijnenadvies uitgebracht: 9 juli 1993

richtlijnen vastgesteld: 30 juli 1993

kennisgeving MER: 29 juni 1994

toetsingsadvies uitgebracht: 30 augustus 1994

Bijzonderheden: geen

Samenstelling van de werkgroep:

ir. M.G.M. den Blanken

ir. G. Grakist

drs. A.J.M. Jansen

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: dr. N.W.M. van Buren

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940726	Gemeente Schiermonnikoog	Schiermonnik- oog	940803
2.	940718	Waterschap Friesland	Leeuwarden	940803
3.	940725	Ruitervereniging Schiermonnikoog	Schiermonnik- oog	940803